

Temat: **Makbet pod lupą psychologów.**

1. Proszę uzupełnić schemat drzewka decyzyjnego, które ukazuje bohatera w sytuacji kluczowej – wymagającej od niego podjęcia decyzji (karta pracy, zad. 1). Następnie proszę wskazać, o który moment w życiu bohatera chodzi. Wymieńcie pozytywne i negatywne konsekwencje każdej z możliwych decyzji Makbeta oraz wskażcie cele i wartości przyświecające jego działaniom (co chce osiągnąć? co jest dla niego ważne?).
2. Poprzez zbadanie odpowiednich fragmentów tekstu, zgromadźcie materiały pozwalające stworzyć portret psychologiczny Makbeta.

- I: Makbet przed zabiciem Duncana – jego wartości, ideały,
- II: Lęki Makbeta,
- III: Makbet jako przyjaciel,
- IV: Makbet jako mąż i partner życiowy,
- V: Makbet jako król – strategia władcy.

Proszę zauważyć, że bohater Szekspira został pokazany w sytuacji wyboru. Makbet jest wystawiony na próbę, w jego życie ingerują zewnętrzne siły zła, którym się poddaje. Ulega metamorfozie: od postawy prawego i szlachetnego rycerza, wiernego swojemu władcy, do okrutnego tyra, który brnie w zbrodnię, świadom, że przyniosą mu one tragiczny finał.

3. Zastanówcie się, czy stworzony przez Was portret bohatera jest kompletny. By odpowiedzieć na to pytanie, proponuję kolejne ćwiczenie: proszę wybrać, spośród podanych źródeł zła tych, które doprowadziły Makbeta do klęski (karta pracy, zad. 2).
4. Waszym zadaniem jest odkrycie ludzkiego oblicza Makbeta. W tym celu proszę zredagować krótkie fikcyjne listy bohatera adresowane do:
  - Banqua – Makbet tłumaczy się z zamachu na życie przyjaciela
  - żony, przed którą niczego nie musi ukrywać
  - Duncana – Makbet rozważa wpływ ambicji na swoje czyny
  - Macduffa, przed którym przyznaje się do błędu
  - Wiedźm – bohater ocenia wpływ ich przepowiedni na swoje życie

4. Zebrane materiały powinny prowadzić Was do wniosku, że (NOTATKA DO ZESZYTU): tragizm Makbeta wynika ze słabości jego charakteru, z przymusu, jakiemu podlega, jeśli chce ukryć swoje kolejne zbrodnie. Szekspir pokazuje w dramacie błędne koło zbrodni zataczającej coraz szersze kręgi. Jest to problem o wymiarze uniwersalnym, prowadzący do pytania o obecność i przyczynę zła w życiu każdego człowieka.

5. Proszę przeczytać, zamieszczoną poniżej, wypowiedź Krzysztofa Globisza, odtwórcy roli Makbeta w inscenizacji Andrzeja Wajdy na deskach Teatru Starego w Krakowie z 2004 r. (tekst).

Zastanówcie się nad tezą aktora, że zło w *Makbecie* jest metafizyczne – niczym w antycznej tragedii dotyka człowieka z zewnątrz i przenika do jego duszy, początkowo jednak działa jako ingerencja losu, „pewien kod przyszłości”, z którym każdy z nas przychodzi na świat.

Jak sądzicie co można powiedzieć na temat odpowiedzialności za czyny bohatera wobec takiej koncepcji pochodzenia zła?

Tekst

To sztuka o przemienianiu się człowieka w zło. Jak w *Portrecie Doriany Graya*. Zło wchodzi w nas i nagle tracimy nad nim kontrolę.

Dla mnie najważniejsze w *Makbecie* są wiedźmy – w pewnym momencie człowiek zostaje potrącony przez los jak w antycznej tragedii. Coś rozbija go od wewnątrz. Gdyby przepatrzyć życie codzienne, wielu Makbetów jest wokół nas, każdy z nas ma Makbeta w sobie. Najgorsze jest, gdy ingeruje się w działania losu, pomaga mu się.

Owo zło jest metafizyczne, bo związane z losem, z Opatrznością. Jestem przekonany, że rodzimy się z pewnym kodem przyszłości. Myślę, że Makbet ma piętno ofiary, o jakim mówi współczesna psychologia, a oprawcą jest los – i bezbłędnie go wybiera. To złowiona i przetrawiona ofiara.

Olga Katafiasz, *Krzysztof Globisz. Notatki o skubaniu roli*, Warszawa 2010, s. 182.

Praca domowa

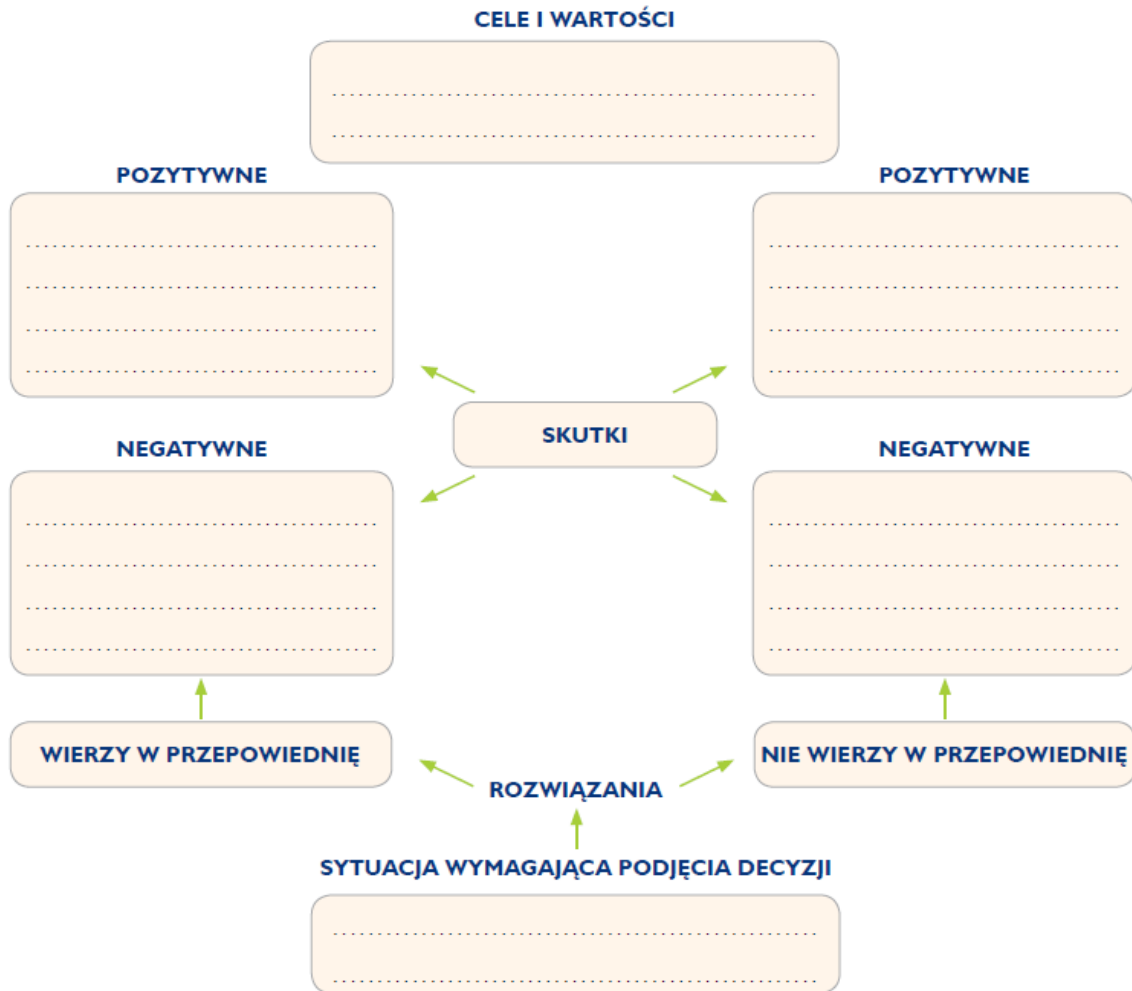
Napisane przez Was listy proszę przesłać do mnie. Zauważcie, że można też przesyłać załączniki przez dziennik elektroniczny.

Pozdrawiam serdecznie.

Profil psychologiczny Makbeta

..... imię i nazwisko	
..... data	..... klasa

1. Uzupełnij schemat odpowiednimi informacjami.

2. Wpisz do schematu źródła zła, które doprowadziły Makbeta do klęski. Uszereguj je według siły oddziaływania na bohatera. Na szczycie piramidy umieść najistotniejsze Twoim zdaniem zło.

ambicja, pycha, czarownice, Lady Makbet, żądza władzy, hardość, słabość charakteru

